

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.4.2020
COM(2020) 155 final

2018/0178 (COD)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

**stališčem Sveta o sprejetju uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi
okvira za spodbujanje trajnostnih naložb (2018/0178 (COD)) in spremembi Uredbe (EU)
2019/2088 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev**

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

stališčem Sveta o sprejetju uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb (2018/0178 (COD)) in spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev

1. OZADJE

Datum predložitve predloga Evropskemu parlamentu in Svetu (dokument COM(2018) 353 final – 2018/0178 (COD)):	24. maj 2018
Datum mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora:	17. oktober 2018
Datum stališča Evropskega parlamenta, prva obravnava:	28. marec 2019
Datum predložitve spremenjenega predloga:	n. r.
Datum sprejetja stališča Sveta:	15. april 2020

2. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Komisija je marca 2018 predstavila ambiciozen akcijski načrt za financiranje trajnostne rasti¹. Cilj tega akcijskega načrta je mobilizirati zasebni sektor za prehod na nizkoogljično gospodarstvo, ki je bolj gospodarno z viri in bolj trajnostno. Kot je navedeno v akcijskem načrtu, je pomanjkanje jasne opredelitve „okoljske trajnosti“ trenutno ena največjih ovir za povečanje zelenih naložb. Zato je eden od temeljev akcijskega načrta vzpostavitev skupnega sistema klasifikacije za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti oziroma „taksonomije EU“. V ta namen je Komisija maja 2018 predložila predlog uredbe², ki je imela naslednje tri cilje:

- (1) zagotoviti ustrezne opredelitve pojmov za družbe in vlagatelje, v skladu s katerimi se gospodarske dejavnosti lahko štejejo za okoljsko trajnostne;

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Akcijski načrt: financiranje trajnostne rasti“ (COM(2018) 97 final).

² Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb (2018/0178 (COD)).

- (2) z omejevanjem tveganj za lažno zeleno oglaševanje s pomočjo teh opredelitev pojmov³ omogočiti končnim vlagateljem, vključno z malimi vlagatelji, da usmerjajo kapital v okoljsko trajnostne dejavnosti, ter
- (3) preprečiti razdrobljenost trga z vzpostavitvijo enotne referenčne točke za vlagatelje, družbe in države članice pri opredeljevanju okoljske trajnosti za naložbene namene.

Taksonomija EU bo skupno orodje, ki ga lahko vlagatelji in družbe uporabijo za določanje naložbenih priložnosti za projekte in gospodarske dejavnosti, ki znatno prispevajo k podnebnim in okoljskim ciljem. To bo vlagateljem in družbam pomagalo, da usmerijo svoje dejavnosti v trajnost. Taksonomija EU bo tako prispevala k povečanju zasebnih in javnih naložb za financiranje prehoda na trajnostni razvoj v skladu s cilji evropskega zelenega dogovora.

Taksonomija se osredotoča na okoljsko trajnostne dejavnosti na področjih blažitve podnebnih sprememb, prilagajanja podnebnim spremembam, trajnostne rabe ter varstva vodnih in morskih virov, krožnega gospodarstva, preprečevanja in nadzorovanja onesnaževanja ter varstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Komisija mora do 31. decembra 2021 objaviti poročilo o razširitvi področja uporabe taksonomije, da bo zajemala druge cilje glede trajnosti, vključno s socialnimi cilji.

Ko bo taksonomija dokončana, bo olajšala razvoj standardov in oznak za zelene finančne produkte. Predstavlja bo tudi sestavni del poročanja finančnih in nefinančnih družb o trajnosti. Poleg tega bo taksonomija, kot je bilo napovedano v naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor⁴, upoštevana tudi v smernicah o spremljanju podnebnih in okoljskih ukrepov ter preverjanju trajnosti v okviru programa InvestEU⁵, ki bodo objavljene v drugi polovici leta 2020. Poleg programa InvestEU bo Komisija v okviru prenovljene strategije za trajnostno financiranje, ki bo objavljena v drugi polovici leta 2020, proučila, kako lahko subjekti javnega sektorja uporabijo taksonomijo, da bi uskladili standarde med zasebnim sektorjem in javnimi subjekti ter čim bolj primerno uporabili kombinirane mehanizme financiranja.

3. PRIPOMBE K STALIŠČU SVETA

Stališče Sveta odraža politični dogovor, ki je bil 16. decembra 2019 dosežen med Evropskim parlamentom in Svetom. Komisija ta dogovor podpira.

S političnim dogovorom je bilo uvedenih več sprememb, ki odstopajo od prvotnega predloga Komisije, med drugim tudi v zvezi z naslednjimi točkami:

1. Razširitev področja uporabe uredbe:

Prvič, politični dogovor določa dodatno obveznost EU, da uporablja taksonomijo za katere koli javne ukrepe, standarde ali oznake, s čimer določa zahteve za udeležence na finančnem trgu ali izdajatelje na področju finančnih produktov ali podjetniških obveznic, ki se tržijo kot „okoljsko trajnostne“.

Drugič, vsi udeleženci na finančnem trgu, kot so opredeljeni v uredbi o razkritjih⁶, bodo morali razkriti, kako in v kolikšni meri naložbe, ki so osnova njihovega finančnega produkta, podpirajo gospodarske dejavnosti, ki so usklajene s taksonomijo. Udeleženci na finančnem

³ Lažno zeleno oglaševanje se nanaša na prakso promocije produktov, ciljev ali politik določene organizacije kot okolju prijaznih, čeprav v resnici to morda niso.

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor (COM(2020) 21 final).

⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa InvestEU (COM(2018) 439 final – 2018/0229 (COD)).

⁶ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L 317, 9.12.2019, str. 1–16).

trgu, ki ne želijo razkriti skladnosti s taksonomijo in svojih produktov ne želijo tržiti kot okoljsko trajnostnih ali s podobnimi značilnostmi, bodo morali izdati izjavo, v kateri to pojasnjujejo.

Tretjič, velike finančne in nefinančne družbe, ki so že zavezane objaviti izjavo o nefinančnem poslovanju⁷, bodo morale razkriti, kako in v kolikšni meri so njihove dejavnosti povezane z dejavnostmi, ki jih zajema taksonomija. To vključuje približno 6 000 družb in skupin po vsej EU. V skladu s smernicami, ki spremljajo direktivo o nefinančnem poročanju, zadevni ključni kazalniki uspešnosti v zvezi s poročanjem vključujejo prihodke od prodaje, naložbe v osnovna sredstva in poslovne odhodke. Za finančne družbe se lahko različni ključni kazalniki uspešnosti podrobneje opredelijo v delegiranem aktu, ki naj bi ga Komisija zagotovila do junija 2021.

2. Določitev vrst gospodarskih dejavnosti, za katere se lahko šteje, da so upravičene:

S političnim dogovorom sta bili uvedeni dve podkategoriji okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnosti, in sicer *omogočitvene dejavnosti* (ki zadevajo vseh šest okoljskih ciljev) in *prehodne dejavnosti* (ki zadevajo samo cilj glede blažitve podnebnih sprememb).

Omogočitvene dejavnosti neposredno omogočajo drugim dejavnostim, da znatno prispevajo k enemu ali več okoljskim ciljem. Za preprečevanje lažnega zelenega oglaševanja so bili uvedeni zaščitni ukrepi. Prvi od teh ukrepov zagotavlja, da omogočitvene dejavnosti ne povzročajo odvisnosti od sredstev, ki ogrožajo dolgoročne okoljske cilje, ob upoštevanju ekonomske življenjske dobe teh sredstev. Drugi ukrep določa, da morajo imeti omogočitvene dejavnosti znaten pozitiven vpliv na okolje na podlagi vidikov, povezanih z življenjskim ciklom.

Prehodne dejavnosti so dejavnosti: (i) za katere trenutno ni tehnološko in ekonomsko izvedljivih alternativ z nizkimi emisijami ogljika ter (ii) ki podpirajo prehod na podnebno nevtravno gospodarstvo na način, ki je skladen z načrtom za omejitev povišanja temperature na 1,5 °C nad predindustrijsko stopnjo. Podobno kot pri omogočitvenih dejavnostih je bilo za preprečevanje lažnega zelenega oglaševanja uvedenih več zaščitnih ukrepov⁸. Ta podkategorija prehodnih dejavnosti je pomembna le za cilj glede blažitve podnebnih sprememb.

3. Spremembe določb, ki se nanašajo na posebne gospodarske interesne dejavnosti:

Dejavnosti proizvodnje električne energije iz trdnih fosilnih goriv so izrecno izključene.

Pomen „podnebno nevtralne energije“ za prehod je priznan v uvodni izjavi političnega dogovora, medtem ko je bilo sklicevanje na „podnebno nevtralno energijo“ kot del cilja glede blažitve podnebnih sprememb črtano. Komisija je bila pozvana, naj pri izbiri dejavnosti, ki bi se lahko štejele kot „prehodne dejavnosti“, oceni vse zadevne obstoječe tehnologije. V tem smislu se za gospodarske dejavnosti šteje, da so „znatno škodljive“, če lahko dolgoročno odlaganje odpadkov povzroči znatno in dolgoročno škodo za okolje. Besedilo političnega dogovora tudi krepi vlogo ocen življenjskega cikla pri razvoju tehničnih meril za pregled.

⁷ To vključuje družbe, ki jih zajema Direktiva 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznosilnosti nekaterih velikih podjetij in skupin (UL L 330, 15.11.2014, str. 1–9).

⁸ Prehodne dejavnosti (i) morajo imeti znatno nižje emisije toplogrednih plinov od povprečja v sektorju ali industriji; (ii) ne smejo ovirati razvoja in uporabe alternativ z nizkimi emisijami ogljika ter (iii) ne smejo povzročati odvisnosti od sredstev, ki niso združljiva s ciljem glede podnebne nevtralnosti.

Kar zadeva sežiganje odpadkov, je bilo sklicevanje na „preprečevanje“ nadomeščeno s sklicevanjem na „čim večje zmanjšanje“ sežiganja odpadkov kot enega od načinov, na katerega lahko gospodarska dejavnost znatno prispeva k prehodu na krožno gospodarstvo. Poleg tega je bilo dodano sklicevanje na načela hierarhije ravnanja z odpadki. Načelo, da se ne sme povzročiti znatna škoda, izrecno določa, da upravičene dejavnosti ne bi smele povzročiti znatnega povečanja nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati.

4. Podaljšanje minimalnih socialnih zaščitnih ukrepov:

S političnim dogovorom so bili na seznam minimalnih zaščitnih ukrepov dodani trije mednarodni instrumenti oziroma smernice za človekove pravice:

- smernice OECD za večnacionalna podjetja;
- vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter
- Mednarodna listina o človekovih pravicah.

5. Razširitev članstva in nalog platforme za financiranje trajnostne rasti (v nadaljnjem besedilu: platforma):

S političnim dogovorom je bilo razširjeno področje delovanja platforme in njeno članstvo, da bi lahko svetovala Komisiji glede naslednjih dodatnih točk:

- morebitne vloge trajnostnih računovodskih standardov in standardov poročanja v podporo uporabi taksonomije;
- morebitne potrebe po izboljšanju razpoložljivosti in kakovosti podatkov;
- obravnavanja drugih trajnostnih ciljev, vključno s socialnimi;
- delovanja minimalnih zaščitnih ukrepov in morebitne potrebe po dopolnitvi obstoječih zahtev
- ter ocene in razvoja trajnostnih finančnih politik, med drugim tudi v zvezi z vprašanji skladnosti politik;

V tem okviru politični dogovor določa, da morajo biti v platformo vključeni naslednji akterji:

- Agencija Evropske unije za temeljne pravice;
- predstavniki civilne družbe;
- predstavniki zadevnih finančnih in nefinančnih poslovnih sektorjev, vključno s predstavniki zadevnih industrijskih panog,
- ter strokovnjaki s strokovnim znanjem na področju računovodstva in poročanja.

Platforma bo delovala v skladu s horizontalnimi pravili Komisije za strokovne skupine⁹.

6. Ustanovitev strokovne skupine držav članic

S političnim dogovorom je bila ustanovljena strokovna skupina držav članic, ki Komisiji svetuje glede ustreznosti tehničnih meril za pregled in pristopa, ki ga uporablja platforma. Ta

⁹ Sklep Komisije z dne 30. maja 2016 o oblikovanju horizontalnih pravil za ustanovitev in delovanje strokovnih skupin Komisije (C(2016) 3301).

strokovna skupina bo delovala v skladu s horizontalnimi pravili Komisije za strokovne skupine¹⁰.

7. Spremembe uredbe o razkritjih

S političnim dogovorom so bile uvedene ciljno usmerjene spremembe uredbe o razkritjih. Namen teh sprememb je zlasti, da bi se razkritja v zvezi s taksonomijo s strani udeležencev na finančnem trgu vključila v širši okvir za razkritja v zvezi s trajnostjo s strani sektorja finančnih storitev, kot je določeno v uredbi o razkritjih. V zvezi s tem je bilo sprejetih več sprememb za pooblastitev evropskih nadzornih organov za razvoj regulativnih tehničnih standardov, da bi se v zvezi s tem določile zahteve po razkritjih v zvezi s taksonomijo.

Poleg tega je bil uveden člen o načelu, da se ne sme povzročiti znatna škoda. S to spremembo so bili evropski nadzorni organi pooblašteni za razvoj dodatnega regulativnega tehničnega standarda. Ta dodatni regulativni tehnični standard bo določal podrobnosti o vsebini in predstavitvi informacij v zvezi z načelom, da se ne sme povzročiti znatna škoda, kar zadeva socialne in okoljske cilje. Kar zadeva socialne vidike, bi morale biti to načelo, kot je opredeljeno v uredbi o razkritjih, skladno z minimalnimi zaščitnimi ukrepi, določenimi v uredbi o taksonomiji, družbe pa bi morale uporabljati to načelo pri izvajanju postopkov, da bi ravnale v skladu z minimalnimi zaščitnimi ukrepi.

8. Časovni okvir za delegirane akte

Komisija bo morala za dva podnebna cilja sprejeti delegirane akte, ki bodo vsebovali tehnična merila za pregled, do 31. decembra 2020 (začetek uporabe 31. decembra 2021), za druge štiri okoljske cilje pa do 31. decembra 2021 (začetek uporabe 31. decembra 2022).

9. Pregled

S političnim dogovorom je bila razširjena klavzula o pregledu, pri čemer mora Komisija pri objavi svojega poročila obravnavati naslednje dodatne teme:

- opis določb, ki bi bile potrebne za razširitev področja uporabe taksonomije, da bi zajemala druge gospodarske dejavnosti, vključno z nevtralnimi in okolju škodljivimi dejavnostmi;
- ocena učinkovitosti svetovalnih postopkov za razvoj tehničnih meril za pregled (ki vključujejo platformo in strokovno skupino držav članic)
- ter ocena načrtovane ureditve nadzora.

5. ZAKLJUČEK

Komisija podpira rezultate medinstitucionalnih pogajanj in lahko zato sprejme stališče Sveta v prvi obravnavi.

¹⁰ Sklep Komisije z dne 30. maja 2016 o oblikovanju horizontalnih pravil za ustanovitev in delovanje strokovnih skupin Komisije (C(2016) 3301).